

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ได้รับการสรรหา
เป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๖๔.๐๑/๔๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้รับทราบจากสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ถึงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ได้รับการสรรหาเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาว่า เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามข้อ ๕ แห่งข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ และได้มีมติให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อขอรับคำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติต่อไป ซึ่งต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ตอบข้อหารือว่า คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พิจารณาประเด็นข้อหารือของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาแล้วมีความเห็นเป็นสองฝ่ายและมีข้อเสนอแนะว่าเพื่อให้ได้ข้อยุติ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาควรนำเรื่องดังกล่าวหารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาพิจารณาเห็นสมควรนำเรื่องดังกล่าวหารือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อโปรดพิจารณาและมีคำวินิจฉัยเพื่อจะได้ถือปฏิบัติต่อไป

ต่อมา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๖๔.๐๑/๔๗๘๔ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เสนอข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ประเด็นข้อหารือมีความชัดเจนยิ่งขึ้น สรุปลงความได้ว่า มหาวิทยาลัยโดยสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้พิจารณาเห็นว่า ข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดคุณสมบัติของอธิการบดีและให้อำนาจมหาวิทยาลัย ในการกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมไว้ในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีคุณธรรม จริยธรรม ที่สมควรต่อการคัดเลือกเป็นอธิการบดี ซึ่งเป็นตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษาในการบริหารจัดการด้านนโยบาย วิชาการ และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ดังนั้น เพื่อให้เกิดความถูกต้องในแนวปฏิบัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจึงขอหารือว่า ข้อ ๕ (๔) แห่งข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีนัยขัดหรือแย้งกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๖/๘๒ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยามีอำนาจตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในการออกข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ และข้อ ๕ (๔) แห่งข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) พิจารณาแล้ว เห็นว่า มาตรา ๒๘^๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้อธิการบดีนั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และกระบวนการสรรหาต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ว่า เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และคุณสมบัติเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย และเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย และเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ มาตรา ๒๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติคุณสมบัติของอธิการบดีว่า ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รวมทั้งมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และโดยที่

^๑ มาตรา ๒๘ อธิการบดีนั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๙

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย โดยกระบวนการสรรหาซึ่งต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และคุณสมบัติเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย และเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย

(๒) กระบวนการสรรหาจะต้องเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรของมหาวิทยาลัยและบุคคลในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการของมหาวิทยาลัย

^๒ มาตรา ๒๙ อธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง หรือดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รวมทั้งมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ (๒)^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัย มีอำนาจและหน้าที่ในการออกกฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัย ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาจึงได้ออกข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งข้อ ๕ (๔)^๔ แห่งข้อบังคับดังกล่าวได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามประการหนึ่ง คือ เคยเป็นบุคคลล้มละลาย จึงเห็นว่า การที่มาตรา ๒๙^๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้อธิการบดีมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัย เป็นกรณีที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มุ่งประสงค์ที่จะ ให้อำนาจแก่สภามหาวิทยาลัยในการออกข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รวมทั้งคุณสมบัติอื่นและลักษณะต้องห้ามเพิ่มเติมจากที่ กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ด้วย ส่วนการที่สภามหาวิทยาลัย จะพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่ง อธิการบดีเป็นอย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของสภามหาวิทยาลัยที่จะพิจารณาตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่สภามหาวิทยาลัย ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) มาตรา ๒๘^๖ และ มาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกข้อบังคับสภามหาวิทยาลัย ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่ง อธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นกรณีที่สามรถกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ส่วนการที่ข้อ ๕ (๔) แห่งข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ เคยเป็นบุคคลล้มละลาย นั้น เมื่อสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยาได้พิจารณาเห็นสมควรกำหนดว่า บุคคลผู้เคยล้มละลายเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ดำรง ตำแหน่งอธิการบดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา และการกำหนดลักษณะต้องห้ามดังกล่าวก็ไม่มีลักษณะที่ขัดหรือแย้งกับคุณสมบัติ ของอธิการบดีตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗

^๓มาตรา ๑๘ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

๑.๓๑

๑.๓๑

(๒) ออกกฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และอาจมอบให้ส่วนราชการใด ในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบ ประกาศและข้อบังคับสำหรับส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ก็ได้

๑.๓๑

๑.๓๑

^๔ข้อ ๕ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑.๓๑

๑.๓๑

(๔) เคยเป็นบุคคลล้มละลาย

๑.๓๑

๑.๓๑

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ดังนั้น ข้อ ๕ (๔) แห่งข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการได้มา และคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงไม่ขัดหรือแย้งกับ
มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๕๗



(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

รองเลขาธิการฯ รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๗

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น